

Arkivsak 24/05560-1 - 00

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
Hovedutvalg helse, oppvekst og kultur (2023-2027)	14.05.2024	
Kommunestyre	18.06.2024	

Revidering av lokal forskrift om skolekretsgrenser

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyret vedtar at forslag til ny lokal forskrift om skolekretsgrenser sendes ut på offentlig høring. Høringsfrist settes til 01.09.24.

Saksopplysninger:

I forbindelse med kommunesammenslåinga i 2020 ble det ikke foretatt vurdering av nye skolekretsgrenser. Det berører spesielt skolekretser som grenset til tidligere kommunegrenser. Det er også andre områder i Orkland kommune som avviker fra nærskoleprinsippet, og det tas samtidig en vurdering av disse.

I forbindelse med revideringen er det utarbeidet kart med nye kretsgrenser ut fra *geografisk* nærskole. Her er det tatt utgangspunkt i et *skoleområde* og målt avstander fram til den enkelte adresse. Ettersom geografisk nærhet er det som definerer nærskolen til hver enkelt adresse, er det utgangspunktet for revideringen.

Saken ble sendt ut på offentlig høring i januar 2024 med høringsfrist 15.03.24. Denne høringen ble kalt fase 1 i prosessen. I høringen er det bedt om innspill på *objektive faktorer* som kan påvirke de geografiske kretsgrensene. Høringen ble offentliggjort som sak på kommunens hjemmeside med lenke til innspillskjema. Alle foresatte i barnehager og skoler har fått tilsendt høringsbrev gjennom enhetenes meldingssystem. Det er avholdt digitalt informasjonsmøte for alle FAU-ledere, rektorer og styrere i skoler og barnehager. En kommunerepresentant har i tillegg deltatt på to felles FAU-møter for skole og barnehage på henholdsvis Gjølme skole og Meldal barne- og ungdomsskole i februar 2024. Kommunen har hatt to veiledningsmøter med Statsforvalteren i denne saken, et møte før prosessen startet og et etter at høringsfristen var utgått.

Det har kommet i underkant av 130 høringsinnspill. Både foreldre i skoler og barnehager, FAU, samarbeidsutvalg, elevråd, ungdomsråd, ansatte og øvrige innbyggere har svart. Høringssvarene er offentlige og er å finne på kommunens postlister.

På bakgrunn av lovverk, innspillene som har kommet og andre henvendelser kommunen har om feks skolebytte, har kommunedirektøren laget et forslag til revidert lokal forskrift for skolekretsgrenser i Orkland kommune. Den reviderte forskriften sendes ut på høring i en fase 2 av prosessen. Høringsfrist settes til 01.09.24.

Vurdering:

Alle kommuner er pliktige til å tildele alle innbyggere i grunnskolealder skoleplass i offentlig skole. Opplæringsloven §8-1 fastslår at alle barn har rett til å gå på den *nærmeste* skolen eller den skolen de sokner til. *Nærskoleprinsippet* er førende når kommunen skal tildele innbyggere grunnskoleplass. Fra 01.08.24 får vi ny opplæringslov. Prinsippet om nærskole er videreført i ny opplæringslov, § 2-6 og forskriften vil tilpasses dette.

Det kan være faktorer i et område som gjør at prinsippet om geografisk nærskole fravikes. Slike faktorer kan være topografi, veistandard, trafiksikkerhet eller at den geografiske grensen deler ei grend eller nabolag på en uhensiktsmessig måte. I forarbeidene til ny opplæringslov tolkes det som at det er større rom for å vurdere nærskole ut fra *tilhørighet* og hva som er *barns naturlige lokalmiljø* enn tidligere. Skolens manglende kapasitet i form av areal kan være begrunnelse for at elever får tildelt plass på en annen skole enn den nærmeste skolen. Elevene skal i slike tilfeller tilbys skoleplass på den nest nærmeste skolen. Ny opplæringslov åpner i større grad enn tidligere for også å legge *fremtidige kapasitetsutfordringer* til grunn for kretsgrenser.

Faktorer som ikke kan tillegges vekt, er for eksempel foreldres reisevei til jobb eller andre praktiske hensyn sett fra andre enn barnets perspektiv. Skolekretsgrenser kan i liten grad brukes som strategi for jevnere fordeling av elever på kommunens grunnskoler, opprettholdelse av bosetting i grender og tettsteder og opprettholdelse av elevtall på den enkelte skole. Det eneste unntaket er som nevnt når en skole er definert som *full*.

På tross av prinsippet om at eleven skal gå på den skolen som er nærmest hjemmet, åpner opplæringsloven for at det kan søkes til kommunen om skoleplass på en annen skole. En forskrift må beskrive hvilke kriterier en slik søknad skal vurderes etter. Saksbehandling som omhandler barn, skal alltid inneholde en vurdering av hva som er til barnets beste og barnet skal ha mulighet til å uttale seg.

Endringer av skolekretsgrenser berører en stor del av innbyggerne direkte. Mange vil også bli indirekte berørt. Det engasjerer fordi det påvirker alt fra hverdagslivet til den enkelte familie, til innbyggernes opplevelse av hvilket lokalsamfunn de tilhører. Kretsgrensene vi har i dag har stort sett vært uendret i flere generasjoner, og innbyggerne har bygd opp en tilværelse og et liv rundt dem. Lag og foreninger som har betydning for fritidsaktiviteter og lokalt engasjement henger tett sammen med skolekretsgrensene. Slike strukturer er opparbeidet over mange år, og det vil naturlig nok vekke reaksjoner når det foreslås å endre skolekretsgrensene.

Kommunen er forpliktet, gjennom opplæringsloven, å tildele elevene skoleplass på den skolen som ligger nærmest den enkeltes adresse. Dette fordi barn skal ha kortest mulig reisevei til skolen sin, de skal gis muligheten til å knytte sosiale relasjoner til barn som bor i samme område som dem, bli kjent i nærmiljøet sitt og oppleve tilhørighet til et lokalsamfunn.

Loven sikrer at barn skal gå på den skolen som er nærmest. For et barn som bor så nær skolen at det kan gå eller sykle til og fra, vil selv noen hundre meter kunne utgjøre en forskjell. For barn som likevel må ta skolebuss trenger ikke en avstand, selv på flere kilometer, ha betydning for hvilken skole de kjenner nærmest tilknytning til og som de opplever som nærskolen sin. I høringen er flere av innspillene knyttet til skoleskyss og det blir her stilt spørsmål til om *nærskoleprinsippet* virkelig er til barnas beste og om det bare skal tas hensyn til geografisk avstand og tiden det tar når det kun er snakk om få minutters forskjell i reisetid. Kommunen erfarer at ny opplæringslov hensyntar dette, og at kommunen i større grad enn tidligere kan legge barns *naturlige lokalmiljø* til grunn for å bestemme nærskole. Det kan dermed være en annen skole enn den som geografisk ligger nærmest elevens bosted som kan bli elevens naturlige nærskole.

En forskrift om skolekretsgrenser må være i henhold til opplæringsloven, og skolekretsgrensene må ta utgangspunkt i geografisk nærscole. Så kan det være objektive faktorer som påvirker hvor grensene skal gå og også hva som oppfattes som barns naturlige lokalmiljø. Utover det ligger kommunens handlingsrom i hvordan søknader, om å få gå på en annen skole enn nærskolen, skal behandles og hvilke kriterier som legges til grunn i vurdering av om søknad om skolebytte skal innvilges eller avslås.

Kommunedirektøren vil, i tillegg til forskrift om kretsgrenser, gjøre forarbeidene til en del av forskriften. I dette forarbeidet vil det framgå hvilke begrunnelser som ligger til grunn for beslutningene som er tatt i forskriften.

Forarbeider til forskriften

I det følgende vil kommunedirektøren vise til hvilke vurderinger som er gjort for hver enkelt skolekrets. Vurderingene er basert på lovverk, innspill som har kommet i høringen og andre henvendelser kommunen har vedrørende skoleplasser.

Endring i skolekretsgrense mellom Gjølme og Lensvik skole

Denne endringen berører skoletilbudet til innbyggere på Bjørnbet, Geita og Kjøra. Det er per i dag 51 boliger i dette området med 14 barn i grunnskolealder og 9 barn i barnehagealder. Det har kommet 23 innspill fra Gjølme skolekrets i høringen.

Objektive innspill som kan ha betydning for kretsgrenser:

- Deling av grender
- Veistandard
- Tilhørighet

Andre innspill:

- Flere innbyggere mener det blir upraktisk for barnefamilier å bringe og hente barn til og fra Lensvik når foreldrene jobber i retning Orkanger. Det samme vil gjelde fritidsaktiviteter. I verste fall kan det hindre bosetting på de stedene som blir berørt
- Endringen vil redusere elevtallsgrunlaget på Gjølme skole og øke elevtallsgrunlaget på Lensvik skole.

Vurdering:

Det har kommet mange innspill fra Gjølme skolekrets på forslag om å endre kretsgrensen mellom Lensvik og Gjølme skolekrets. Det er uttrykt sterke meninger om at området Bjørnbet, Geita og Kjøra fortsatt må tilhøre Gjølme skolekrets ut fra argumenter om naturlig tilhørighet mot sentrum i forhold til foreldres jobb og barns fritid. Det uttrykkes bekymring for at endring av kretsgrenser vil hindre bosetting i disse områdene fordi det blir for tungvint for familier. Noen innspill tar til orde for at hele Geitstrand er ei felles grend med sterkt samhold som ikke bør splittes, og at selv om bosettingen er spredt, er det et samhold mellom grendene.

Innspillene er ikke entydige. Noen tar til orde for at det berørte området bør tilhøre Lensvik krets ut fra geografi. Ikke alle er enige i at samholdet mellom grendene er sterkt.

Veistandard er trukket fram som et argument både for og imot å endre kretsgrensene. I det berørte området er alle elever innvilget skoleskyss på grunn av avstand. Skoleskyss tilbys med kollektivtransport og anses som trygt i begge retninger. Innspillet er ikke vektlagt i vurderingen.

Verken Lensvik eller Gjølme skole har kapasitetsutfordringer. Vurdering av dette har ikke vært nødvendig.

Kommunedirektøren har vurdert, og finner ikke objektive grunner som påvirker eller har betydning for å endre den foreslåtte skolekretsgrensen. Skolekretsgrensen vil sikre barns rett til å gå på den skolen som ligger nærmest bostedsadresse. Ut fra avstand og bebyggelse går det et naturlig skille ved Kjøra.

Elever på Kjøra bor akkurat midt mellom Lensvik og Gjølme. For elever i Bjørnbet vil det bety at skoleveien halveres, fra 18 km til Gjølme skole og 22 km til Orkanger ungdomsskole til 11 km til Lensvik skole. I reisetid utgjør det cirka 5 og 10 minutter i forskjell. Lensvik skole er den geografiske nærskolen. Men fordi forskjellen i avstand og reisetid er liten vil forarbeidene til forskriften derfor åpne for at elever på Bjørnbet, Geita og Kjøra kan velge skoleplass ved Gjølme skole ved opplevd tilhørighet.

Endring i skolekretsgrense mellom Meldal barne- og ungdomsskole og Årlivoll skole

Denne endringen berører innbyggere på Løkken, Drogsetmoen og Laksøybygda. Det er per i dag 830 boliger i dette området, med 162 barn i grunnskolealder og 79 barn i barnehagealder. Det ligger en privatskole i dette området som har cirka 130 elever. Cirka 100 av disse elevene har bostedsadresse Løkken. Det har kommet 38 høringsinnspill fra Meldal barne- og ungdomsskolekrets.

Objektive innspill som kan ha betydning for kretsgrenser:

- Deling av grender
- Reisevei
- Kapasitet på Årlivoll skole
- Opplevd tilhørighet og identitet

Andre innspill:

- Sentralisering – kretsgrenseendring vil redusere antall barn på Storås barnehage og Meldal barne- og ungdomsskole
- Skolen i Meldal vil bli mindre, og det vil påvirke det pedagogiske tilbudet til elevene negativt.

Vurdering:

Det er i denne kretsen det er kommet flest innspill. Innspillene fra innbyggere fra Drogsetmoen og Laksøybygda er entydige i at de ønsker å tilhøre Meldal skolekrets. Det begrunnes i opplevd tilhørighet. Innspill fra innbyggere på Løkken er mer tvetydige. Selv om også mange på Løkken opplever tilhørighet til Meldal, har det kommet innspill fra flere om at de ønsker å gå på Årlivoll skole.

Årlivoll er den geografiske nærskolen for alle som bor i dette området. Drogsetmoen ligger 10 km fra Årlivoll skole og 12 km fra Meldal barne- og ungdomsskole. Det er kun noen få kilometer som skiller. Elever som bor i dette området må uansett ta buss til skolen, og i reisetid utgjør forskjellen 2-4 minutter. For elever som bor på Skjøtskiftet på Løkken er det bare 3,5 km til Årlivoll, mens avstanden til Meldal barne- og ungdomsskole er 13 km. Det vurderes som en betydelig forskjell.

At elevtallsgrunnet reduseres på Meldal barne- og ungdomsskole som følge av kretsgrenseendring er en negativ konsekvens, men ikke et argument som kan brukes for å fastsette kretsgrenser.

Dette er et stort område med mange innbyggere. Dersom skolekretsgrensen trekkes, utelukkende ut fra avstand slik den ble foreslått, vil Årlivoll skole ikke ha kapasitet til å ta imot alle som er innenfor skolekretsen. Skolens kapasitet er en objektiv faktor som vektlegges i vurderingen.

Kommunedirektøren foreslår ut fra, det faktum at Årlivoll skole ikke har kapasitet til alle elevene ut fra nærskoleprinsippet, og innspill om tilhørighet og barns naturlige nærmiljø, at området Laksøybygda, Drogsetmoen til og med Sugustadveien tilhører Meldal skolekrets. Elevene på Løkken; i området fra tidligere kommunegrense mellom Orkdal og Meldal kommuner og til Meldal videregående skole, tilhører Årlivoll skolekrets.

Forarbeidene til forskriften vil åpne for at elever bosatt på Løkken og Bjørnli kan velge skoleplass ved Meldal barne- og ungdomsskole ved opplevd tilhørighet.

Endring i skolekretsgrense for innbyggere i Gjølmeslien

Denne endringen berører innbyggere i Gjølmeslien. Det er per i dag 37 boliger i området i dag, 7 barn i grunnskolealder og 0 barn i barnehagealder.

Innspill som kan ha betydning for kretsgrenser

- Trafikksikkerhet – elever må krysse en stor elv
- Tilhørighet
- Kapasitet på Evjen

Andre innspill

- Forslag til ny kretsgrense svekker elevtallsgrunnet på Gjølme

Vurdering

Det har kommet innspill på at Gjølmeslien fortsatt må høre til Gjølme skolekrets. Innspillene begrunnes i trafikksikkerhet, tilhørighet og kapasitet på Evjen, som alle er objektive faktorer som kan påvirke skolekretsgrensen.

Ut fra geografisk avstand er Evjen skole nærskolen til innbyggere i Gjølmeslien. Fra grense til Grøtte skolekrets i Gjølmeslien til Evjen skole er det drøyt 4 kilometer. Det betyr at nesten alle bor innenfor avstand som normalt ikke krever skoleskyss.

Det er gjort en vurdering av trafikksikkerhet. Fra Evjen og Gjølme skole er det fortau og trygg skolevei fram til kryss på E39 ved Gjølmesliveien. Fra dette krysset og til bebyggelse i Gjølmeslien er det ikke gang-/sykkelbane. Dette blir dermed den mest usikre delen av skoleveien, og denne må skoleelever bosatt i Gjølmeslien følge uansett hvilken skole de går på. Det vurderes derfor at barn bosatt i Gjølmeslien må ha sikringsskyss enten de går på Gjølme eller Evjen skole slik forholdene er i dag. Tidligere har skolekretsgrense gått langs elva Orkla, som er en stor elv. Det har tidligere vært dårlige trafikale løsninger for myke trafikanter på bruene over Orkla. Men dette er nå utbedret både ved «Vigorbrua» og «Domusbrua». Det vurderes derfor som trygt for barn å krysse Orkla på disse stedene. Så lenge strekningen krever sikringsskyss, tillegges derimot ikke kryssing av elv særlig vekt. Ettersom dette gjelder få innbyggere, vil ikke kapasitet ved verken Evjen skole eller Gjølme skole utfordres. Kapasitet er derfor ikke tillagt vekt i vurderingen.

Kommunedirektøren foreslår at Evjen skole fastsettes som nærskolen til innbyggere i Gjølmeslien ut fra avstandsberegning. Dette gjelder også område Vollmoen for å forhindre at husklynger som ligger nær hverandre blir delt på to skolekretser. Forarbeidene til forskriften vil åpne for at elever bosatt i de ovenfor nevnte områder kan velge Gjølme skole ved opplevd tilhørighet.

Endring i skolekretsgrense mellom Evjen og Grøtte – barneskole

Denne endringen berører innbyggere i Kleivanområdet og nederst på Fannremsmoen. Per i dag er det 245 boliger i dette området, 65 barn i grunnskolealder og 32 barn i barnehagealder.

Innspill som kan påvirke kretsgrensene:

- Trafikksikkerhet
- Deling av nabolag
- Kapasitet på Evjen skole

Ingen andre innspill

Vurdering:

Det er et relativt stort område med mange innbyggere som geografisk ligger nærmere Evjen skole enn Grøtte skole, og forskjellen fra opprinnelig grense er cirka 800 meter. Men uansett hvilken skole elever bosatt i dette området sokner til, vil de bo langt innenfor akseptabel gang- og sykkelavstand til skolen sin. Grensen til rett på skoleskyss er 4 kilometer, og dette området ligger 2-3 kilometer fra Grøtte skole. Det vurderes at eksisterende kretsgrense er den mest hensiktsmessige. Den avstandsbergnede kretsgrensen vil dele opp et nabolag og splitte veier i to forskjellige skolekretser. Fannremsmoen og Kleivan oppleves som et sammenhengende boligfelt uten topografiske hindringer. Her kan barn ferdes fritt på et stort og flatt område som oppleves som *barns naturlige nærmiljø*. I et relativt tettbebygd strøk vurderes det at første naturlige grense går langs Øyolv Avlessons/ Nils Arne Eggens veg.

Et annet argument er kapasitet. Antall barn i barnehagealder som bor i dette området vil utfordre kapasiteten ved Evjen skole. Å flytte kretsgrensen vil føre til at Orkland kommune må utvide kapasiteten på Evjen skole.

Trafikksikkerhet er nevnt som et argument for å opprettholde kretsgrensene slik de er. Det er riktig at Øyolv Avlessons/Nils Arne Eggens veg er trafikkert. Det er imidlertid gangbru over veien og fortau hele veien mellom Grøtte og Evjen, så dette er et mindre vektlagt argument i vurderingen.

Endring i ungdomsskolekretsgrense for innbyggere i Evjen krets

I Evjen skolekrets er det noen innbyggere som bor nærmest Grøtte ungdomsskole og noen som bor nærmest Orkanger ungdomsskole. Praxis i dag er at alle elever i denne kretsen får velge hvilken av de to ungdomsskolene de vil gå på.

Innspill som kan påvirke kretsgrensene:

- Ingen

Andre innspill:

- Barneskoleklasser blir delt når elevene skal begynne på ungdomsskolen
- Vennskap og fritid

Vurdering:

Det har ikke kommet inn innspill på objektive faktorer som kan endre ungdomsskolekretsgrense i Evjen krets. Men både FAU, elevråd og ansatte trekker fram betydningen av vennsapsrelasjoner som dannes i løpet av 7 år på barneskolen. Det kan være uheldig for elever å splittes på ulike ungdomsskoler. Kommunedirektøren foreslår at elever i Evjen krets blir tildelt skoleplass på ungdomsskolen ut fra bostedsadresse, men at det fastsettes i forskriften at innbyggere i denne kretsen får velge en av de to skolene.

Forarbeidene til forskriften vil åpne for at elever bosatt i de ovenfor nevnte områder kan velge skoleplass ved Grøtte skole eller Orkanger ungdomsskole ved opplevd tilhørighet.

Endring i skolekretsgrænse for innbyggere på Solbu

Denne endringen berører innbyggere i området Solbu. Det er i dag 36 boliger i området, 6 innbyggere i grunnskolealder og 6 barn i barnehagealder.

Innspill som kan påvirke kretsgrænsene

- Trafikksikkerhet
- Tilhørighet mellom grendene Solbu, Øyum og Monsetjåren.

Ingen andre innspill.

Vurdering

Solbu, inkludert Kleiva og Boksbuan, har tilhørt Årlivoll krets, men ligger nærmere Grøtte skole. Elever på Solbu har rett på skoleskyss til både Årlivoll og Grøtte på grunn av avstand. I reisetid er forskjellen cirka 2 minutter. Innbyggere på Solbu trekker fram at på grunn utrygg vei mellom Solbu og Grøtte, spesielt den smale veien fordi «berga», er det mer naturlig for barn i dette området å ferdes sørover mot Svorkmo enn mot Fannrem. Innbyggere på Solbu gir innspill på at de opplever tilhørighet til Øyum og Monsetjåren. Dette oppleves da som barns naturlige nærmiljø heller enn Fannrem. Den avstandsberegnete kretsgrænsen vil dele nabolag i to kretsgrænses, spesielt ved Solbukrysset. Kommunedirektøren vurderer at kretsgrænsen fortsatt skal gå ved «berga» og Steinshaugen.

Ettersom det foreslås å opprettholde eksisterende skolekretser, ut fra ei vurdering om trafikksikkerhet og barns naturlige nærmiljø, er det ingen grunn for at innbyggere i dette området skal ha mulighet til å bytte skole til Grøtte uten å søke om det, selv om Grøtte geografisk sett ligger nærmere.

Endring i skolekretsgrænse for innbyggere på By

Denne endringen berører innbyggere på området By. Det er i dag 19 boliger i området, 3 innbyggere i grunnskolealder og 1 barn i barnehagealder.

Det har ikke kommet noen innspill på dette området.

Vurdering:

Dette området ligger nærmere Årlivoll enn Grøtte skole. En endring i dette området vil berøre svært få innbyggere og ha ingen betydning for kapasitet verken på Årlivoll eller Grøtte skole. Ettersom det ikke har kommet noen innspill fra dette området er det vanskelig å vite hva innbyggerne mener. Ut fra kart, veier og bebyggelse foreslår kommunedirektøren å flytte kretsgrænsen fra der den går i dag nord for Ljøkel til like sør for bebyggelse på Byagjerdet. Det vil sørge for at innbyggerne på Byagjerdet tilhører samme skolekrets som innbyggerne i Byagrenda, Fjellmobredde og langs Raudkleivvegen. Innbyggere som bor på Kårmo og langs Brattsetvegen vil da tilhøre Årlivoll skole, som geografisk ligger nærmere enn Grøtte skole.

Endring i skolekretsgrænse mellom Lysheim og Lensvik skole

Denne endringen gjelder innbyggere i området Grønningen og Åremmen. Det er i dag 30 boliger i området, 4 barn i grunnskolealder og 1 barn i barnehagealder. Årsaken til at dette området i dag sokner til Lensvik skole henger trolig sammen med tidligere kommuneinndeling, da ytre Agdenes tilhørte Ørland kommune.

Innspill som har betydning for kretsgrænsene

- Dele grend i to
- Veistandard

Andre innspill

- Øke elevtallet på Lysheim skole

Vurdering

Grønningen og Åremmen ligger nærmere Lysheim skole, som er den geografiske nærskolen til elever bosatt i dette området. Den avstandsberregnede skolekretsgrensa deler grenda Åremmen i to, og det er ikke hensiktsmessig. Det er kommet innspill på at innbyggere i Grønningen og Åremmen er knyttet til hverandre, og at heller ikke disse grendene bør splittes i to skolekretser. Kommunedirektørens vurdering er at ny kretsgrense settes ved Årstein på bakgrunn av at det er et naturlig skille ut fra bebyggelse. Det betyr at innbyggere i Grønningen og Åremmen vil tilhøre Lysheim skolekrets. Avstanden fra Grønningen til Lysheim skole er cirka 9 kilometer, mens avstanden til Lensvik skole er cirka 12 kilometer. Elever bosatt i Grønningen vil uansett ha krav på skoleskyss, og i reisetid utgjør ikke avstanden stor forskjell.

Denne endringen vil kunne føre til økt elevtall på Lysheim skole, men det i seg selv kan ikke brukes som begrunnelse til å endre kretsgrensen.

Det foreslås at det forskriftsfestes at innbyggerne i dette området kan velge Lensvik skole, med tanke på avstand og reisetid, tidligere tilhørighet og at elevene uansett skal gå på ungdomsskole i Lensvik.

Innspill på andre kretsgrenser i Orkland kommune:

Det har kommet innspill fra Krokstadøra/Aa skolekrets at det burde vært sett på å utvide kretsens grense i retning Gangåsvassbygda for å innlemme flere barn. Skolekretsgrensen blir utvidet som følge av at tidligere grense mellom Orkdal og Snillfjord kommuner bortfaller. Å utvide kretsgrensene ytterligere vil føre til at barn som bor her ikke får gå på den geografiske nærskolen sin. Kryss E39 og Snillfjordvegen er et skyssknutepunkt for barn som bor i dette området. Fra dette krysset er det anslagsvis 16 kilometer til Krokstadøra/Aa skole og 10 kilometer til Gjølme skole. I avstand vurderes det som betydelig, mens i reisetid utgjør det ikke veldig mye. Om elever i dette området hadde en *opplevd tilhørighet* til Aa skolekrets, kunne kretsgrensene vært justert på bakgrunn av det. Men ettersom dette området har tilhørt en annen kommune enn Aa skolekrets tidligere og at innbyggerne har tilhørt Gjølme skolekrets, er det lite sannsynlig at innbyggerne opplever en tilhørighet til denne kretsen. Kommunedirektøren ser ikke at det foreligger andre objektive faktorer som kan påvirke kretsgrensene i dette området og foreslår å opprettholde avstandsberegnet kretsgrense.

Samtidig har flere innbyggere i Vuttudal ytret ønske om å tilhøre Gjølme skolekrets. Barn i Vuttudal hadde før kommunesammenslåing sitt barneskoletilbud ved Venn skole. Etter kommunesammenslåing ble Venn skole liggende i en annen kommune, og det ble vurdert at barn i Vuttudal skulle få sitt skoletilbud på Krokstadøra, som er den nærmeste skolen. Det var også her de hadde gått på ungdomsskole tidligere. Avstanden fra Vuttudal er henholdsvis 28 kilometer til Gjølme skole og 23 kilometer til Aa skole. I avstand utgjør det 5 kilometer i forskjell, mens i reisetid utgjør det 4 minutter. Ut fra avstand og reisetid vurderes dette tilfellet på samme måte som tilfellet i første avsnitt. Forskjellen er imidlertid at en del av innbyggerne i Vuttudal *ikke* opplever tilhørighet til Aa skolekrets, men uttrykker at de ønsker å tilhøre Gjølme skolekrets. Kommunedirektøren foreslår å opprettholde skolekretsgrensene i henhold til avstandsberegning, men stiller seg åpen til forslag om å endre kretsgrense for Vuttudal.

Det har kommet et innspill med spørsmål om hvorfor ikke Løkken verk Montessoriskole er nevnt som nærskole for innbyggere på Løkken. Kommunen er pliktig å tildele sine innbyggere i grunnskolealder

skoleplass på den nærmeste skolen. Det er riktig at Montessori er den nærmeste skolen for enkelte innbyggere. Men Montessoriskolen er privat, og kommunen kan kun tildele skoleplass på en offentlig skole. Det er imidlertid fritt fram for innbyggere å søke om plass på privatskolen uavhengig av hvor de bor i kommunen.

Å få gå på en annen skole enn nærskolen

I høringen tar noen til orde for at det generelt skal være enklere å bytte skole, og at innbyggerne i større grad kan bestemme skole selv. Kommunen må i utgangspunktet tildele innbyggerne skoleplass på nærskolen for å ivareta barnas rett. Men utover det er det opp til kommunen hvor enkelt det skal være å få plass på en annen skole. Opplæringsloven åpner for at det kan søkes om å få gå på en annen skole enn nærskolen. Kommunen mottar oftere enn før søknader om å få bytte skole. Årsakene til at noen ønsker å bytte skole er ulike. Noen søker på grunn av mistriksel og mobbing, andre søker fordi de ønsker å fortsette på samme skole selv om de flytter til en annen krets. Det hender foreldre søker av praktiske årsaker og fordi de har hørt at en annen skole er «bedre» enn den skolen barnet deres går på.

Kommunedirektøren foreslår at Orkland kommune fortsatt har god og grundig saksbehandling ved søknad om å få gå på en annen skole enn nærskolen, slik at hva som vil være til barnets beste blir den viktigste vurderingen for beslutningen. Av forskriften skal det fremgå tydelig hvilke kriterier søknaden blir behandlet etter.

Skoleskyss

Det er fylkeskommunen som dekker skoleskyss ut fra lovverk om avstand til elevenes nærskole. På 1. trinn har barn rett på skyss hvis de bor mer enn 2 kilometer unna skolen sin. For 2.-10. trinn er kravet 4 kilometer (opplæringsloven § 7-1). Fylkeskommunen forholder seg til kommunens forskrift om skolekretsgrenser. Kommunen må selv dekke sikringsskyss på grunn av farlig skolevei under 2 og 4 kilometer samt skyss til annen skole enn elevens nærskole.

Det vil si at en forskrift som åpner for større valgfrihet vil sannsynligvis ha en økonomisk konsekvens for kommunen. Om et barn får innvilget søknad om å få gå på en annen skole enn nærskolen fordi barnet ikke får det skoletilbudet vedkommende har rett på, forpliktes kommunen å dekke *merkostnaden* for skyss innenfor avstandskravet. Merkostnaden trenger ikke bli så høy om det likevel går offentlig transport som eleven kan benytte til en annen skole. Men den blir høyere om det må settes inn taxi. Kommunen betaler for per elev selv om flere kan sitte på samme taxi. Om en søknad innvilges uten at det er nødvendig for at eleven får det skoletilbudet vedkommende har krav på, kan det pålegges foreldrene å sørge for skyss. Det kan også skje hvis det blir funnet at det er til barnets beste å bytte skole, men skysskostnaden vurderes som *urimelig høy*.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser:

Det er vanskelig å beregne hvilke økonomiske konsekvenser endret forskrift om skolekretsgrenser vil medføre når det legges opp til valgfrihet i enkelte kretser. Det må erfares hvordan innbyggerne vil velge skole i framtida for at kostnad kan estimeres.

Konsekvenser for vedtatte målsettinger:

Ingen